

**ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4**

มลิวลัย พาศรี

**เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**ADMINISTRATIVE FACTORS RELATING TO THE
INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF SCHOOLS UNDER
NAKHON SI THAMMARAT EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 4**

MALIWAN PASRI

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2009**

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4
ผู้วิจัย	นางมลิวัดย์ พาศรี
สาขาวิชา	บริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาศะกาญจน์
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหาร ระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และเพื่อค้นหาปัจจัยการบริหารที่ใช้เป็นตัวพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 113 คน ครูผู้สอนจำนวน 339 คน รวม 452 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for Social Sciences for Windows) ด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับปัจจัยการบริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก
2. ระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก
3. ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในทางบวกและอยู่ในระดับสูง
4. ปัจจัยการบริหารด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ด้านลักษณะองค์กรและด้านลักษณะบุคลากร สามารถพยากรณ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.846 มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ร้อยละ 71.50 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ 0.248 โดยสร้าง

สมการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา} &= 0.451 + 0.486 (\text{นโยบายการบริหารและการปฏิบัติ}) \\ &+ 0.302 (\text{ลักษณะองค์การ}) + 0.114 (\text{ลักษณะบุคลากร}) \end{aligned}$$

ABSTRACT

The Title	Administrative Factors Relating to the Internal Quality Assurance of Schools under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 4
The Author	Maliwan Pasri
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Dr. Werayut Chatakan
Thesis Advisor	Dr. Surapong Uasiripornrit

The purposes of this research were (1) to study the level of administrative factors relating to the internal quality assurance of schools under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 4; (2) to study the level of the internal quality assurance of schools under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 4; (3) to study the relationship between administrative factors and internal quality assurance of schools under the Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 4; and (4) to seek the predictor being used to predict the internal quality assurance of schools under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 4. The samples this project were 452 people involved from two groups : 113 school administrators, and 339 school teachers. The instrument used for collecting data was a questionnaire which consisted of 3 parts. The analysis of the data was based on arithmetic means, standard deviations, correlation coefficient, and Stepwise Multiple Regression Analysis. (Statistical Package for Social Sciences for Windows).

The research findings were as follows:

1. The level of administrative factors of schools under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 4 as a whole, was at a high level.
2. The level of the internal quality assurance of schools under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 4 as a whole, was at a high level.
3. There was a high positive relationship between the school administrative factors and internal quality assurance at .01 level.
4. The administrative factors consisting of management policies and practice characteristics, organization characteristics and personnel characteristics were statistically significant correlated with internal quality assurance of schools under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 4 at the level of .01. The multiple correlation coefficient was 0.846, and the effectiveness of the prediction was 71.50 percent. The standard error of estimate (SE) was 0.248. The raw score regression equation of internal quality assurance of schools under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 4 was generated as follow:

$$\text{Internal Quality Assurance} = 0.451 + 0.486 (\text{Management policies and practice characteristics}) + 0.302 (\text{Organization characteristics}) + 0.114 (\text{Personnel characteristics})$$

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข ข้อบกพร่องอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณนายบุญเรือง วุฒิวงศ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 นางจินตนา แจ้งใจ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญโรงเรียนชุมชนบ้านบางโหนด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 และนายบุญเลิศ วีรพรกานท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาหัวช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ที่ได้กรุณาตรวจสอบ ความถูกต้อง สมบูรณ์ และให้คำแนะนำ แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำผลไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบคุณฝ่ายประสานงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชที่กรุณาอำนวยความสะดวก ขอขอบคุณเพื่อนสมาชิกในห้อง สาขาวิชาการบริหารการศึกษารุ่น 9/2550 ทุกท่านที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ ในการทำการวิจัยครั้งนี้ จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยดีประโยชน์และความดีของ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

มลิวัลย์ พาศรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ก
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ข
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ	11
ประโยชน์ของการวิจัย.....	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร	16
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา	21
ปัจจัยการบริหาร	28
การประกันคุณภาพการศึกษา	38
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	60
การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	73
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	86

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	97
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	97
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	101
การเก็บรวบรวมข้อมูล	103
การวิเคราะห์ข้อมูล	104
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	106
5 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	138
สรุปผลการวิจัย.....	138
การอภิปรายผลการวิจัย.....	146
ข้อเสนอแนะ	161
บรรณานุกรม	163
ภาคผนวก.....	173
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือ	174
ภาคผนวก ข คุณภาพของเครื่องมือค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามหนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือ.....	176
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เกี่ยวกับการวิจัย.....	184
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	190
ประวัติผู้วิจัย	209

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงจำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกเป็นรายอำเภอ..... 98
2	แสดงจำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดโรงเรียน และอำเภอ..... 99
3	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอและขนาดโรงเรียน..... 100
4	แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง 107
5	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้าน (n =452) 109
6	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านลักษณะขององค์กร ในเรื่องความชัดเจนของโครงสร้างองค์กร 110
7	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านลักษณะขององค์กร ในเรื่องการนำเทคโนโลยีมาใช้..... 111
8	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม ในเรื่องความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก 112
9	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม ในเรื่องบรรยากาศที่ดีภายในองค์กร 113
10	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านลักษณะของบุคลากร ในเรื่องความผูกพันต่อองค์กร 114

ตารางที่

หน้า

- 11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านลักษณะของบุคลากร
ในเรื่องความพอใจในการปฏิบัติงาน.....115
- 12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านนโยบายการบริหาร
และการปฏิบัติ ในเรื่องความชัดเจนของการกำหนดเป้าหมาย.....116
- 13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านนโยบายการบริหาร
และการปฏิบัติ ในเรื่องการบริหารทรัพยากร117
- 14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านนโยบายการบริหาร
และการปฏิบัติ ในเรื่องสภาพแวดล้อมส่งเสริมการปฏิบัติงาน118
- 15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านนโยบายการบริหาร
และการปฏิบัติ ในเรื่องประสิทธิภาพของกระบวนการติดต่อสื่อสาร119
- 16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านนโยบายการบริหาร
และการปฏิบัติ ในเรื่องภาวะผู้นำและการตัดสินใจ120
- 17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านนโยบายการบริหาร
และการปฏิบัติ ในเรื่องการปรับตัวขององค์กรและการริเริ่มสิ่งใหม่.....121
- 18 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมและรายด้าน.....123
- 19 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4
ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา123
- 20 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4
ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา.....125

21	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	126
22	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	127
23	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา	129
24	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา.....	130
25	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านการเขียนรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	132
26	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านการผุดงระบบประกันคุณภาพการศึกษา.....	133
27	แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ...	134
28	แสดงผลการวิเคราะห์การค้นหาตัวพยากรณ์ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4.....	135
29	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์ การประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จากปัจจัยต่างๆ	136

30 แสดงผลการวิเคราะห์การหาค่าค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (B)
 ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ค่าความคลาดเคลื่อน (SEB)
 คะแนนมาตรฐาน (BETA) ของสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์
 เพื่อสร้างสมการถดถอย.....136